

POKYNY PRO VYPRACOVÁNÍ

ODBORNÉHO REFERÁTU (1.ROČNÍK)

1 Úvod a cíle odborného referátu

Odborný referát se píše proto, aby

- se žák učil samostatně pracovat s informačními zdroji (odborná literatura, internetové zdroje)
- žák pomocí odborných metod zkoumal danou problematiku, získával informace z oblasti svého tématu
- žák zpracovával získané informace do podoby odborné práce
- se žák učil formulovat své vlastní myšlenky, názory, závěry, nová zjištění

2 Co je odborný referát

- odborným referátem se pro žáky 1. ročníku rozumí textový útvar, který slouží k představení a vysvětlení odborné problematiky. Jeho cílem je s využitím odborné terminologie informovat, analyzovat a případně i hodnotit dané téma.
- odborný referát zpracovává žák v jednom z uvedených předmětů:
tělesná výchova
estetická výchova – hudební
estetická výchova – výtvarná
náboženská výchova
- žák odevzdá příslušnému vyučujícímu referát v písemné podobě (v případě souhlasu vyučujícího stačí pouze v elektronické podobě přes Zadání v MS Teams). Po předchozí dohodě s vyučujícím žák odprezentuje své téma před třídním kolektivem nejpozději do 1. června příslušného školního roku.

2.1 Výběr tématu referátu a organizační záležitosti

- nejpozději do **30. 9. 2026** žák po vzájemné konzultaci s vyučujícím vyberou téma odborného referátu. Předpokládaný počet referátů v jednotlivých předmětech v jedné třídě je TV (12-14), EVH (6-7), EVV (6-7) a NV (6-7). Tento počet je pouze doporučený, tzn. se může dle uvážení vyučujícího daného předmětu změnit.
- téma se vymyslí žák sám nebo je stanoví po dohodě s vyučujícím
- nejpozději do **1. 6. 2027** musí žák tento referát odprezentovat před třídním kolektivem v rámci hodiny daného předmětu. Do stejného data musí být elektronická verze referátu nahraná do MS Teams ve formě splněného zadání.

2.2 Formální náležitosti odborného referátu a požadovaný rozsah

- Maximální rozsah referátu je 2 stránky formátu A4 textu. Součástí samotného textu nejsou obrázky, pokud si to zpracovávané téma vyžaduje, mohou být obrázky zařazeny jako

samostatné přílohy.

- Pro textovou úpravu platí pravidla vztahující se k psaní odborného textu viz kapitola 3.1
- nutnou součástí je funkční používání poznámkového aparátu a citace veškerých použitých zdrojů
- po přednesení referátu před třídním kolektivem sdělí vyučující klasifikaci a poskytne žákovi slovní zpětnou vazbu, ve které poukáže na silné a slabé stránky jak vypracovaného referátu, tak žakovy slovní prezentace

2.3 Využívání umělé inteligence (AI)

AI je možné používat jako pomocný nástroj, ale její použití musí být jasně v textu deklarováno a citováno. Při používání AI je nutné její výstupy kriticky posuzovat a ověřovat. Za výslednou práci nese odpovědnost žák.

2.4 Klasifikace a sankce

- obdržená známka se započítá do daného předmětu – TV, EV, NV jako plnohodnotná známka z písemné práce.
- v případě, že žák do předem stanoveného data neodevzdá a neodprezentuje odborný referát nemůže být ve druhém pololetí v daném předmětu klasifikován
- o dalším postupu stejně jako o kázeňském postihu rozhodne pedagogická rada

3 Formální úprava odborného referátu (OR)

3.1 Text

- text musí být pravopisně bezchybný
- musí splňovat všechny níže uvedené formálně-technické a strukturální požadavky
 - okraje stránek: nahoře, dole a vpravo = 2,5 cm; vlevo = 3,5 cm (z toho 1,5 cm u hřbetu)
 - řádkování: 1,5
 - písmo: Times New Roman
 - velikost písma: text 12, název kapitoly či podkapitoly 14, název podpodkapitoly 12
 - odsazení: text v každém odstavci začíná odsazením 1,25 cm (pomocí tabulátoru)
 - odstavec nemůže tvořit jedna věta
 - styl: Normální
 - zarovnání textu: do bloku
 - číslování stran: automaticky viz záhlaví v šabloně
 - číslování kapitol – používat automatické, nečíslovat ručně – viz nastavení šablony
 - kapitoly začínají vždy na nové stránce, mezi podkapitoly se vkládá mezera
 - nutnost vkládat nezalomitelné (pevné) mezery (CTRL+SHIFT+MEZERNÍK), tak aby na konci řádku nezůstaly jednohláskové předložky (k, o, s, u, v, z) nebo rozdělené datum apod.

3.2 Struktura odborného referátu

- Název zpracovávaného tématu, předmět, ve kterém je odborný referát zpracováván, jméno, příjmení a třída autora referátu
- Vlastní text referátu
- Seznam použitých zdrojů (tištěných i internetových včetně AI)

4 Citace zdrojů

4.1 Vymezení pojmu

- je nezbytné respektovat zásady autorství a předcházet plagiátorství
- pravidla etiky odborné práce: nevydávat cizí myšlenky za vlastní, nezkreslovat ani nefalšovat výsledky a názory jiných autorů
- citace se dělí na dvě skupiny:
 - doslovná (přímá) citace
 - jedná se o přesný či doslovný opis části textu. Text se píše kurzívou a ohraničuje uvozovkami. Za závěrečnými uvozovkami žák vloží poznámku pod čarou a přesný zdroj, odkud informaci čerpal (v případě literatury číslo strany).
 - v celé práci musí být dodržena jednotná forma pro přímou citaci
 - text práce se nesmí skládat pouze z přímých citací. V opačném případě se jedná o kompilát či dokonce o plagiát.
 - jedna přímá citace by měla být maximálně do pěti řádků (delší citaci povoluje vedoucí práce)
 - parafrázování textu (nepřímá citace)
 - nejedná se o doslovný přepis určité části textu. Některé části původního textu jsou nahrazeny jinými slovy nebo slova jsou použita v jiném pořadí. Stále se však jedná o informaci, která je tvořena na základě tvrzení někoho jiného.
 - je proto nutné uvést na konci této myšlenky/tvrzení poznámku pod čarou a napsat přesný zdroj, odkud byla informace čerpána

4.2 Poznámky pod čarou

- v poznámkách pod čarou žák vysvětluje jednotlivé pojmy nebo odkazuje na zdroj informací, odkud čerpal
- žák vloží automaticky poznámku pod čarou, která se zobrazí v dolní části stránky
- v rámci poznámek žák uvádí i citace ze zdrojů (knih, internetu, ...)
- souhrn nejčastějších způsobů, jak citovat jednotlivé zdroje, je shrnut na Citačním taháku, který je s laskavým svolením knihovny Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně Přílohou č. 1 těchto Pokynů.

4.2.1 Citace AI

- AI citujeme hlavně tehdy, je-li součástí referátu přímo jí vytvořený obsah (tedy text je kompletně přepsán) nebo parafrázován (tedy převyprávěn vlastními slovy. U zdrojů nalezených prostřednictvím AI je doporučeno otevřít původní zdroj a citovat přímo ten,

protože AI může zdroje chybně interpretovat nebo vymyslet.

- v případě kompletně převzatého textu vypadá citace následovně: „[přesně převzatý text z ChatGPT]“ (OpenAI, 2026) *např. „Kvalitativní výzkum se zaměřuje na hlubší porozumění zkušenostem, názorům a významům, které lidé přisuzují určitým jevům“ (OpenAI, 2026).*
- V případě parafrázovaného textu vynecháme úvodovky *např. Kvalitativní výzkum usiluje především o hlubší pochopení toho, jak lidé určité situace a zkušenosti interpretují (OpenAI, 2026).*
- v seznamu literatury citujeme AI následovně: Autor/vývojář. (Rok). *Název nástroje* (verze) [Large language model]. URL (např. OpenAI. (2026). *ChatGPT* (GPT-5.6 Sol) [Large language model]. <https://chatgpt.com/>)

Na Velehradě dne 25.8.2026

Mgr. Michal Hegr, ředitel školy